

UVOD V TAPETNIŠTVO

Marjeta Federl
Irena Leban

UVOD V TAPETNIŠTVO

Cilji enote:

V uvodu boš spoznal, kaj dela tapetnik, vrste blazinjenega pohištva in materiale, iz katerih so izdelani tapetniški izdelki.

KAJ DELA TAPETNIK?

Tapetniške izdelke uporabljamo vsak dan v različnih prostorih in za različne namene. Dopiši, nariši, nalepi nekaj tapetniških izdelkov, ki jih najdemo v stanovanju, poslovnih prostorih, prevoznih sredstvih, javnih prostorih...

Nekatere kompetence tapetnika, zapisane v poklicnem standardu. Tapetnik:

- pripravi ogrodje in vzmetne osnove
- kroji in razreže polnila ter obloga s polnili
- kroji in reže prevlečni material
- prevlači končne izdelke
- dekorira in izdeluje zavese in senčila
- šiva prevleke in zavese
- polaga talne in stenske obloge iz tekstilij
- obnavlja oblaženo pohištvo
- ...

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Šolsko leto: _____

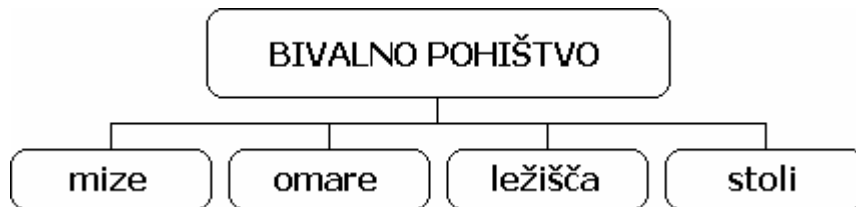
NOTRANJA OPREMA

Prostori, v katerih živimo, delamo, počivamo, se zabavamo, se učimo, so bivalni prostori. Glede na to, kaj počnemo v prostorih, jih tudi opremimo. K notranji opremi prištevamo:

- bivalno pohištvo
- luči
- zavese
- talne obloge
- stenske obloge itd.

Označi in/ali dopiši
tapetniške izdelke

Bivalno pohištvo lahko razdelimo na različne načine: glede na konstrukcijo, na funkcijo...

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Šolsko leto: _____

BLAZINJENO POHIŠTVO

Nekatere vrste bivalnega pohištva oblagamo z mehкими oblogami in jih tako naredimo bolj prijetne in prijazne za uporabo. Takšno pohištvo imenujemo blazinjeno ali oblazinjeno pohištvo.

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Šolsko leto: _____

Naloga:
*Skiciraj ali nalepi
fotografije blazinjenega
pohištva.*

VRSTE BLAZINJENEGA POHIŠTVA

kavč
dvosed, trosed
kanape
divan

kavč služi za počivanje in priložnostno spanje, uporabljamo pa ga tudi za sedenje. Naslone lahko ali odmikamo ali pregibno spuščamo v vodoraven položaj

dvosed in trosed sta blazinjaka, ki služita za sedenje dvema ali trem ljudem; sestavna dela sedežnih garnitur

fotelju podoben oblazinjen sedež za več oseb

oblazinjeno ležišče brez stranic, navadno ozko in z dvignjenim vzglavjem

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Šolsko leto: _____

UVOD V TAPETNIŠTVO
M. Federl, I. Leban

podnožek

nižji stolec, ki služi kot
podstavek za počivanje
nog

taburet

nizek stol brez
naslonjala različnih
oblik

jedilniški stol

kos pohištva navadno
z naslonjalom,
namenjen za sedenje
ene osebe ob jedilni
mizi

pisarniški stol

kos pohištva navadno
z naslonjalom,
namenjen za sedenje
ene osebe ob pisalni
mizi

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Šolsko leto: _____

UVOD V TAPETNIŠTVO
M. Federl, I. Leban

naslanjač ali fotelj

udoben stol z
naslonjalom za hrbet
in roke, navadno
oblazinjen

polfotelj

udoben stol z
naslonjalom za hrbet,
navadno oblazinjen

visoki fotelj

fotelj s povišanim
naslonom

počivalnik

fotelj s podnožkom
in z možnostjo
nagibanja naslona

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Šolsko leto: _____

oblazinjena klop
vrečasti naslonjač
francoska postelja
žimnica
posteljni vložek

podolgovata lesena, kamnita priprava z nogami, podstavki za sedenje (več oseb)

posebej oblikovana vreča, napolnjena s kroglicami stiropora

kos pohištva, namenjen in prirejen za ležanje, spanje nekoliko ožja od zakonske postelje navadno za dve osebi

blazina za ležanje, napolnjena predvsem z žimo

vzmetnica, blazina z vdelanimi vzmetmi

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Šolsko leto: _____

Naloga:

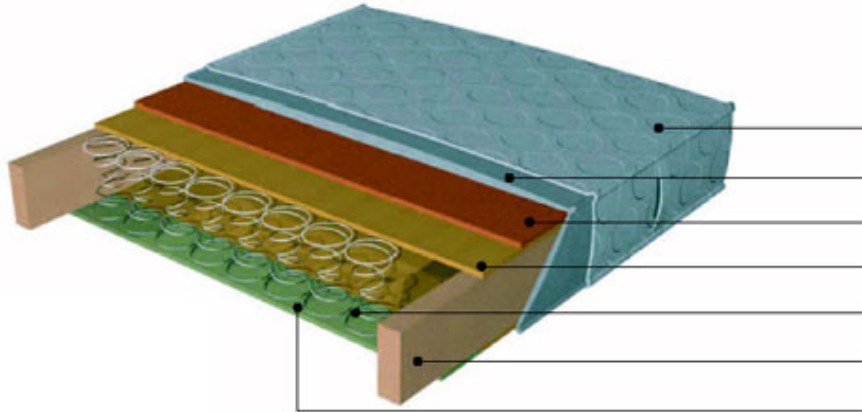
V slovensko-angleškem in slovensko-nemškem ali večjezičnem slikovnem slovarju poišči imena za tapetniške izdelke.

slovensko	angleško	nemško
posteljni vložek		
žimnica		
vrečasti naslonjač		
oblazinjena klop		
počivalnik		
pisarniški stol		
jedilniški stol		
kanape		
dvosed		
trosed		
blazina		
prešita odeja		
tkanina		
žamet		
usnje		
bombaž		
lan		
volna		
pletenina		
preja		
sukanec		
gumb		
rob		
žebelj		
vijak		
škarje		

poišči še več besed,
povezanih s
tapetništvom

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Šolsko leto: _____

MATERIALI V TAPETNIŠTVU

Materiale na splošno delimo glede na izvor na naravne in umetne. Materiale v tapetništvu pa razdelimo glede na funkcijo, ki jo imajo v tapetniškem izdelku.

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Šolsko leto: _____

KONSTRUKCIJSKI MATERIALI

dajejo tapetniškimi izdelkom obliko. Lahko so skriti pod plastični polnilni in prevlečni materiali, lahko pa s svojimi značilnostmi poudarijo estetski videz izdelka. V glavnem jih lahko razvrstimo v tri skupine:

- **masivni les in materiali iz lesa** – uporabljamo jih zaradi nenadomestljivih lastnosti, kot sta nosilnost (trdnost, trdota, elastičnost ...) in estetski izgled (prijeten otip, naravni videz ...);
- **kovinski materiali** – uporabljamo jih zaradi nosilne funkcije, sposobnosti vzmetenja, možnosti pritrjevanja in zmožnosti premikanja;
- **umetne snovi** – zaradi lastnosti, cene ter enostavne uporabe so v tapetništvu izpodrinile naravne materiale. Zastopane so skoraj povsod;

Odgovori

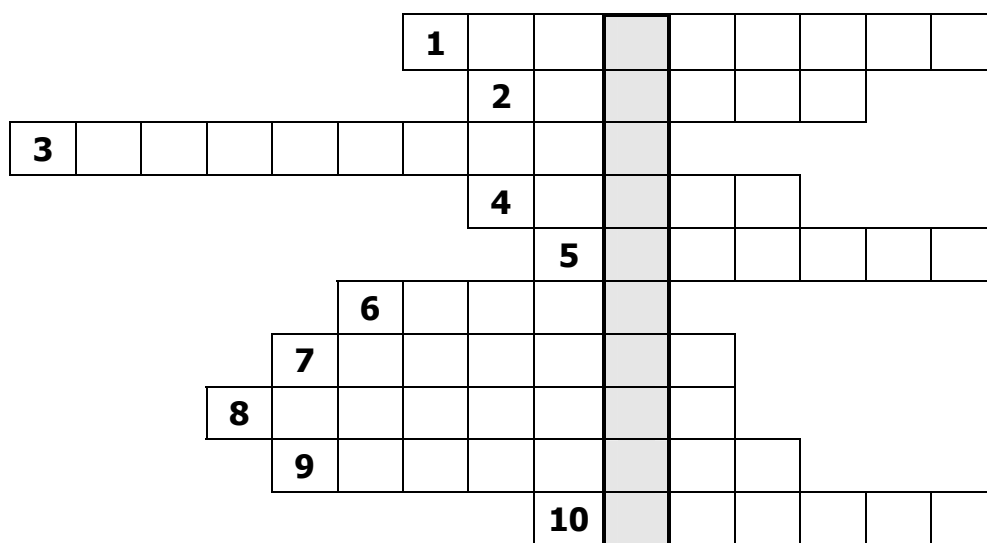
1. Kaj dela tapetnik?
2. Kje najdemo tapetniške izdelke?
3. Kaj je blazinjenje?
4. Naštev vrste blazinjenega pohištva.
5. Katere materiale uporabljamo v tapetništvu?

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Šolsko leto: _____

Križanka TAPETNIŠKI IZDELKI

Odgovore na vprašanja vpiši v prazna polja križanke. V označenem stolpcu boš dobil ime še enega tapetniškega izdelka.

1. Kaj je po poklicu človek, ki izdeluje blazinjene izdelke?
2. Polnilo živalskega izvora, ki ga pogosto uporabljamo za »zimsko« stran blazin.
3. Udoben stol z naslonom.
4. Polnilo živalskega izvora z zelo dobrimi lastnostmi in visoko ceno (konjska ...).
5. Kovinski del, ki daje blazini ali posteljnemu vložku prožnost.
6. Polnilo sintetičnega izvora, običajno iz poliuretana.
7. Udoben stol z naslonjalom za hrbet in roke.
8. Samostojen oblazinjeni izdelek, ki ga uporabljamo za oblaganje sedežev ali za vzglavje.
9. Blazina za ležanje, napolnjena predvsem z žimo.
10. Fotelju podoben oblazinjen sedež za več oseb.

- Rešitev:
1. tapetnik
 2. volna
 3. naslanjač
 4. žima
 5. vzmeti
 6. pena
 7. fotelj
 8. blazina
 9. žimnica
 10. kanape

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Šolsko leto: _____

LITERATURA

1. Malej Kveder, Sonja. Tekstilne surovine – vlakna 1. Zavod R Slovenije za šolstvo. Ljubljana, 1985.
2. Več avtorjev. Osnove tekstilstva – gradivo za seminar. Inštitut za tekstilno in grafično tehnologijo ter oblikovanje. Ljubljana, 1999.
3. Nastran, Albina. Blazinjenje pohištva. Lesarska založba, Ljubljana 1990.
4. Nastran, Albina. Tehnologija v tapetništvu. Zavod R Slovenije za šolstvo in šport. Ljubljana, 1991.

Avtorici:

Marjeta Federl, Srednja lesarska šola Škofja Loka

Irena Leban, Srednja lesarska šola Škofja Loka

Strokovni pregled:

Igor Jelovčan, Srednja lesarska šola Škofja Loka

Marko Ahčin, Šola za strojništvo Škofja Loka

Lektorica:

Vida Krpič, Srednja lesarska šola Škofja Loka

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Šolsko leto: _____